

Wanneer de Raad het onderzoek naar de gedeeltelijke instorting van het parkeergebouw bij Eindhoven Airport in het perspectief plaatst van de eerdere bouwongevallen die de Raad onderzocht, ziet hij opvallende overeenkomsten. Gezamenlijke aandacht voor veiligheid is geen vanzelfsprekendheid in de bouwsector.

Dit baart de Raad zorgen, temeer nu de vangnetfunctie in de vorm van publiek toezicht steeds meer wegvalt als gevolg van de plannen om te komen tot privatisering van het bouwtoezicht. Tegelijkertijd heeft de sector nog niet getoond klaar te zijn voor die eigen verantwoordelijkheid voor veiligheid, wat de urgentie om de aanbevelingen uit dit rapport uit te voeren onderstreept.

De Raad richt zich in zijn aanbevelingen op partijen die vanuit een verbindende en aanjagende rol partijen in de bouwsector kunnen bewegen tot verandering. Het is immers cruciaal dat de aanbevelingen sectorbreed worden opgepakt. De bouwsector is nu aan zet.

De Onderzoeksraad verwacht van de hoofdrolspelers in het ongeval: Koninklijke BAM Groep N.V., Eindhoven Airport N.V., BubbleDeck, Archimedes Bouwadvies B.V. en Adviesburo Opzeeland B.V., dat zij zich actief zullen inzetten voor het invullen en uitvoeren van de onderstaande aanbevelingen.

Betere risicobeheersing in de bouwsector

De Onderzoeksraad is van oordeel dat betere risicobeheersing in de bouwsector nodig is om stappen te zetten in de richting van daadwerkelijke verbetering van de veiligheid. Hiertoe richt de Raad zich op drie terreinen.

1. Minder vrijblijvende Governance Code Veiligheid in de Bouw

De Onderzoeksraad ziet de deelnemers aan de Governance Code Veiligheid in de Bouw als ambassadeurs in de transformatie naar een lerende en veilige bouwsector. Door het gezamenlijk opstellen van principes die daaraan bijdragen, en deze blijvend te agenderen en uit te dragen, wordt ingezet op de noodzakelijke versteviging op veiligheid.

2. Het borgen van veiligheid

De Onderzoeksraad is van oordeel dat veiligheid gebaat is bij een heldere verantwoordelijkheidsverdeling en coördinatie. Dit ziet hij als een gezamenlijke verantwoordelijkheid van opdrachtgevers en opdrachtnemers.

3. *Het organiseren van professionele tegenspraak*

Bij het introduceren van nieuwe toepassingen of nieuwe producten verwacht de Raad van constructeurs geen automatisme, maar een gedegen aanwenden van de leer van mechanica en de daarbij behorende schematiseringen. Ook verwacht de Raad dat constructeurs onderling, los van de formele taak- en verantwoordelijkheidsverdeling op een project, zich als professional gedragen, 'niet pluis'-gevoelens durven te adresseren en kritisch durven te reflecteren op het eigen handelen.

De Onderzoeksraad beveelt aan:

1. *Aan de kerngroep Governance Code Veiligheid in de Bouw*

Werk gezamenlijk aan het opstellen van principes die veiligheid (constructieve veiligheid, omgevingsveiligheid en arbeidsveiligheid) in de bouw bevorderen, en werk deze principes uit in de Governance Code Veiligheid in de bouw. Zorg ervoor dat deze principes door opdrachtgevers en door opdrachtnemers op ondernemingsniveau en op projectniveau gedragen en uitgedragen worden. Denk aan het uitwerken van ten minste de volgende principes:

- de borging van alle vormen van veiligheid binnen bouwprojecten;
- het belang van het organiseren van professionele tegenspraak;
- de principes van systemische risicobeheersing;
- het maken van de overstap van een schuldcultuur naar een leercultuur;
- de verankering van veiligheid in aanbestedingsprocedures.

En laat deelnemers nadrukkelijk verantwoording afleggen over de naleving ervan.

2. *Aan het Opdrachtgeversforum in de bouw en Bouwend Nederland*

a. Bewerkstellig dat uw leden, ongeacht de gekozen bouworganisatievorm, zorg dragen voor:

- heldere afspraken over welke partij, opdrachtgever of opdrachtnemer de verantwoordelijkheid voor het definitief ontwerp draagt en houdt gedurende het hele bouwproces;
- een zorgvuldige demarcatie van taken en verantwoordelijkheden van de bij het project betrokken (deel)constructeurs; en
- heldere afspraken over wie van deze constructeurs de constructieve samenhang bewaakt.

Onderzoek hoe dit verplicht kan worden gesteld, en laat zien hoe u omgaat met leden die zich hier niet aan conformeren.

- b. Steun de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties bij het helder en coherent regelen van risicoverantwoordelijkheid en samenwerkingsverplichtingen in de algemene voorwaarden.*

3. *Aan de Vereniging Nederlandse Constructeurs*

Communiceer actief over de lessen uit dit onderzoek en over hoe constructeurs als professionals geacht worden te handelen in het voorkómen van een instorting als deze, en verken de mogelijkheden tot het opstellen van een gedragscode.

*Concreet gaat het om de volgende algemene voorwaarden: de Uniforme administratieve voorwaarden voor de uitvoering van werken en van technische installatiewerken 2012 (UAV 2012); de Uniforme administratieve voorwaarden voor geïntegreerde contractvormen (UAV-gc 2005); en de algemene voorwaarden voor raadgevend ingenieurs en architecten (DNR 2011).